

A Pécsi Ítéltábla a Fóris-Schneider-Szép-Zaccomer Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Fóris Kálmán ügyvéd, ügyvédi iroda címe) által képviselt **felperes neve** (felperes címe) **felperesnek** - a Dr. Tarnai István jogtanácsos által képviselt **alperes neve** (alperes címe) **alperes** ellen *közhatalom gyakorlása során okozott kár megtérítése* iránt indított perében a Törvényszék 2015. november 6. napján kelt 11. sorszámu ítélete ellen a felperes által 12. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 100.000,- (egyszázezer) forint fellebbezési perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás:

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes által működtetett vállalkozás ellenőrzése során az első fokon eljáró vámhatóság 1993. november 23. napján különböző szeszes italok lefoglalását foganatosította, majd újabb határozatával egyes termékek lefoglalását megszüntette és azt a felperesnek kiadni rendelte, továbbá rendelkezett bírság kiszabásáról, valamint további lefoglalt termékek megsemmisítéséről.

A fellebbezés folytán eljáró másodfokú hatóság az eljárást felfüggesztette, majd 2003. december 12-én meghozott határozatával az eljárást megszüntette. A közigazgatási ügyben eljáró Megyei Bíróság K...../2004. számú, illetőleg a Legfelsőbb Bíróság 5. sorszámu ítéletében megállapította, hogy a közigazgatási hatóságként első fokon eljáró **s-i** vámhivatal határozatai jogszabálysértőek voltak.

A vámhatóság jogszabálysértő eljárására hivatkozással a felperes kártérítés megfizetésére keresetet nyújtott be a Megyei Bírósághoz 2009. május 25. napján. A bíróság 2009. szeptember 25. napján jogerőre emelkedett 24.P...../2009/4. számú végzésével a pert megszüntette. Ezt követően a felperes kártérítés iránti igényét 2014. szeptember 22. napján a NAV Központi Hivatalához benyújtott levelében jelentette be, 15.000.000,- Ft kártérítés megfizetését kérte. A NAV Elnökének válaszevele szerint a levelet 2014. szeptember 26. napján kézbesítették a hatóság részére, a válaszevelelben a követelés jogalapját is vitatta és annak elévülésére is hivatkozott.

A felperes jelen ügyben 2015. április 23. napján nyújtotta be keresetlevelét az elsőfokú bírósághoz, melyben közhatalom gyakorlása során okozott kár megtérítésére kérte kötelezni az alperest.

Az alperes ellenkérelmében elsődlegesen a követelés elévülésére hivatkozott és a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította és kötelezte a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperes részére 200.000,- Ft perköltséget.

A törvényszék ítéletének jogi indokolásában rögzítette, hogy az elévülési kifogásra tekintettel elsődlegesen erről kellett állást foglalnia, és megállapítása szerint a követelés elévült. Rámutatott arra, hogy a felperesi igény keletkezésekor a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (1959.évi Ptk.) volt hatályban. Az 1959. évi Ptk. 324 - 326. §-ainak szabályai szerint kezdődött meg az elévülés, és ugyanez a törvény volt hatályban a felperes igényének 2009. évi bíróság előtti érvényesítésekor. Az 1959. évi Ptk. 327. §-a szerint az elévülést a bíróság előtti igényérvényesítés megszakította az ügyben született határozat jogerejének napjáig, az elévülés 2009. szeptember 25. napján újratezdődött.

Ezt követően hatályba lépett az új Polgári Törvénykönyv, melynek alkalmazásáról szóló 2013. évi CLXXVII. törvény (új Ptké.) 1. §-ának szabályozása szerint, ha e törvény eltérően nem rendelkezik, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) rendelkezéseit a hatályba lépését követően keletkezett tényekre és jogviszonyokra kell alkalmazni. Az öt éves határidő lejárt, mint jogi tény az elsőfokú bíróság megállapítása szerint a 2009. szeptember 25-i időpontot tekintve 2014. szeptember 25. napján következett be, amikor már a Ptk. volt hatályban. Kifejtette az elsőfokú bíróság, hogy a Ptk. 6:25. §-a (1) bekezdésének c) pontja szerint a NAV Központi Hivatalához címzett felszólítás nem felelt meg az elévülés megszakadását eredményező igényérvényesítés törvényi követelményének, ez a felszólítás nem szakította meg az elévülést, ebből következően pedig azt sem kellett vizsgálni, hogy ténylegesen mikor érkezett meg a címzetthez. Emiatt a postára adás, illetőleg a címzett részére történő kézbesítés időpontjára vonatkozó felperesi bizonyítási indítványnak sem adott helyt. A követelés érvényesítésére a jelen ügyben a keresetlevél beadásával az öt éves elévülési határidőn túl került sor, a követelés elévült, ezért a keresetet el kellett utasítani.

Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést annak megváltoztatása, az alperes kereseti kérelem szerinti marasztalása iránt. Az igény érvényesítése szempontjából lényegesnek tartotta, hogy a Kúria Kfv...../2005. számú, az elsőfokú bíróságon 2006. június 22. napján iktatott határozatával helyezte hatályon kívül az alperes hatóság határozatát, és kötelezte új eljárásra. Ezt követően 2009. május 25-én a felperes pert indított az alperes jogelődje ellen kártérítés iránt, a pert megszüntető végzés 2009. szeptember 25-én emelkedett jogerőre, azt azonban a periratok szerint később kézbesítették, mely időponttal az elévülés megszakadt és az elévülési idő újra kezdődött. Ezt követően újabb írásbeli felszólító levelet küldött az alperesnek az öt éves elévülési időn belül, majd a keresetet benyújtotta, ezért a felperes álláspontja szerint téves az elsőfokú bíróság jogi következtetése arról, hogy követelése elévült.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást túlnyomórészt helyesen állapította meg, az érdemi döntés helytálló, azonban helytelen az ítéletet megalapozó jogszabályok alkalmazása, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság jogi indokolását mellőzi.

Az ítélet tábla az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az alábbiakkal egészíti ki:

Az alperes jogelődjének szervei/1-2007.VPNYDRP számú határozatban 603.385,- Ft (a termékek értéke), valamint/2-2007.VPNYDRP számú határozatban 1.230.604,- Ft (késedelmi pótlék) ügyfél, azaz a felperes részére történő visszatérítésről rendelkeztek, mely összegeket 2007. augusztus 2. napján fizették ki a felperesnek.

Az/1-2007. iktatószámmal ellátott, a Vám- és PénzügyőrségParancsnoksága által meghozott határozatokat a megsemmisített áru ellenértékéről és a késedelmi pótlék összegéről szóló részében a felperes keresettel támadta, a közigazgatási határozatok bírósági felülvizsgálatát kérte 2007. július 26. napján előterjesztett keresetében. A Megyei Bíróság 2007. december 11. napján kelt, és ezen a napon jogerős K...../2007/4. számú ítéletével a vámhatározat felülvizsgálata iránt indított perben a keresetet elutasította. Az ítélet indokolása tartalmazza azt is, hogy a további kárigény érvényesítése egyéb polgári peres eljárásra tartozó kérdés, a határozat jogszerűségének felülvizsgálata szempontjából relevanciával nem bír.

A kiegészített tényállás alapján is helyes az a megállapítás, hogy a követelés elévült, a következő indokokkal:

A felperes károsodása az 1993. november 23-i jogsértő foglalással következett be. Az elsőfokú bíróság által megjelölt új Ptké. 54. §-ának a szerződésen kívül okozott kárért fennálló felelősségre vonatkozó szabályai értelmében a Ptk. rendelkezéseit a hatályba lépését követően tanúsított károkozó magatartás esetén kell alkalmazni. A károkozó magatartás időpontjára tekintettel a jogvita elbírálására az 1959. évi Ptk. szabályai az irányadók, melynek rendelkezése szerint a kártérítés a károsodás bekövetkezésekor nyomban esedékes (1959.évi Ptk. 360. § (1) bek.). Az elévülés ekkor, az esedékességkor megkezdődött az 1959. évi Ptk. 326.§-ának (1) bekezdésben foglaltak szerint. Az elévülés kezdő időpontja ezért a jogsértő 1993. november 23-i intézkedéshez kötődik, hiszen a felperes kára ekkor keletkezett.

Az 1959. évi Ptk. 326. §-ának (2) bekezdése szerint nyugszik az elévülés, ha a követelést a jogosult menthető okból nem tudja érvényesíteni. Ebben az esetben az akadály megszűnésétől számított egy éven belül a követelés akkor is érvényesíthető, ha az elévülési idő már eltelt.

A hatósági intézkedés ellen igénybe vett közigazgatási jogorvoslati út, beleértve a határozat bírósági felülvizsgálatát is, majd a jogsértés megállapítását követően a termékek visszatérítendő értéke és a késedelmi pótlék összegszerűsége tárgyában igénybe vett közigazgatási jogorvoslat, beleértve a határozatok bírósági felülvizsgálatát is, a felperes kártérítés iránti igényének érvényesítését akadályozta, mert nem volt előtte ismert a kár összege. A tudomásszerzést követően, vagyis az akadály megszűnése után - mivel az öt éves elévülési idő már eltelt - követelését a törvényben meghatározott egy éves határidőn időn belül érvényesíthette volna bíróság előtt.

A kiegészített tényállásból a másodfokú bíróság megállapította, hogy a Megyei Bíróság előtt K...../2007 szám alatt folyt közigazgatási perben a 2007. december 11. napján kelt, és ezen a napon jogerőre emelkedett ítéletből a felperes tudomást szerzett arról, hogy közigazgatási úton a jogsértés pénzbeli ellentételezésére magasabb kártérítéshez nem juthat, legkésőbb ebben az időpontban hárult el annak akadálya, hogy kártérítési igényét az egy éves határidőn belül polgári perben érvényesítse.

A felperes ezt követően csak 2009. május 25-én előterjesztett keresetében érvényesítette követelését, tehát az egy éves határidő lejártát követően, ezért minden további cselekménye közömbös, mert a bekövetkezett elévülést már megszakítani nem lehet, az elévülés nyugvására vonatkozó szabályok pedig a követelés érvényesítésének lehetőségét csak egy évre biztosították.

A fentiekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság érdemben helytálló ítéletét az indokolás megváltoztatásával a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperes pervesztes lett, ezért a Pp. 239. §-a és 78. §-ának (1) bekezdése értelmében ő köteles viselni a perköltséget. Az alperes jogi képviselőjének munkadíját köteles megfizetni, amelyet a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-ának (6) bekezdése alapján mérsékelt összegben állapított meg, mert a jogvita kizárólag az elévülés kérdésében történő állásfoglalásra szorítkozott, és az elsőfokú eljárásban már kifejtett érvelésen túlmenő tevékenység a fellebbezési eljárásban nem merült fel.

A felperes személyes költségmentesség kedvezményben részesült, az eredménytelen fellebbezésére tekintettel a feljegyzett fellebbezési illetéket az állam viseli (6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdés és 14. §).

Pécs, 2016. október 13. napján

Dr. Szentpéteriné Dr. Bán Erzsébet s.k. a tanács elnöke, Dr. Imre Zita s.k. előadó bíró, Dr. Kutasi Tünde s.k. bíró

A kiadmány hitelül: